

ಕಲಿ-ಕತೆ: ವ್ಹಾಯಾ ಬೈಪಾಸ್

ಜಯದೇವ ಸಿರಳ್ಳಿ

ಕನ್ನಡ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಹಾವೇರಿ.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17255904>

ABSTRACT:

ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯದಷ್ಟೆ ಈ ಭಾಷಾಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಅನುವಾದವು ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಅನಿಸಿಕೆಗಳ ಮುಕ್ತ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಭಾಷೆಗಳು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಈ ಭಾಷಾಂತರವು ವಿವಿಧ ಭಾಷೆ, ದೇಶ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಒಂದುಗೂಡಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಳಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳು ಅನುವಾದಗೊಂಡವು. ಹಾಗೆಯೇ ನವೋದಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳು ಅನುವಾದಗೊಂಡವು. ನಂತರ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇತರ ಭಾಷೆಗೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಇತರ ಭಾಷೆಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಧರಣೇಂದ್ರ ಕುರಕುರಿಯವರು ಪ್ರಮುಖ ಅನುವಾದಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಗದ್ಯ ಹಾಗೂ ಪದ್ಯ ಎರಡೂ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಮೆರಗನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕಿಯರಾದ ಅಲಕಾ ಸರಾವಳಿಯವರು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಕಲಿ ಕತಾ: ವ್ಹಾಯಾ ಬೈಪಾಸ್' ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಧರಣೇಂದ್ರ ಕುರಕುರಿಯವರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ, ಬಾಬರಿ ಮಸೀದಿ ಕೆಡುವವರೆಗಿನ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಿಶೋರಬಾಬು ಅವರ ಪಾತ್ರದ ಮುಖಾಂತರ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಹುದಾದ ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಿಶೋರಬಾಬುವಿನ ಹೃದಯದ ಬೈಪಾಸ್ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಂತರ ಅವನೊಳಗಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಕಥೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಿಶೋರಬಾಬು ತನ್ನ

ಯೋಚನೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವಂಶದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

KEYWORDS:

ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲಿಕತಾ: ವ್ಹಾಯಾ ಬೈಪಾಸ್, ಕಿಶೋರಬಾಬು, ಮಾರವಾಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ.

ಧರಣೇಂದ್ರ ಕುರಕುರಿಯವರು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಲಕಾ ಸರಾವಗಿಯವರು ಬರೆದ 'ಕಲಿ ಕತಾ: ವ್ಹಾಯಾ ಬೈಪಾಸ್' ಕೃತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಿಶೋರಬಾಬು ಅವರ ಪಾತ್ರದ ಮುಖಾಂತರ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಹುದಾದ ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಿಶೋರಬಾಬುವಿನ ಹೃದಯದ ಬೈಪಾಸ್ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಂತರ ಅವನೊಳಗಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಕಥೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾಷಾಂತರವೆನ್ನುವುದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಭಾಷೆಗೆ ನಡೆಯದೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕುರಕುರಿಯವರು ಬಂಗಾಳದ ಬದುಕು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಿಸರಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಪರಿಚಿತ ಎನ್ನುವಂತೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಿಶೋರಬಾಬು ಅವರ ಹೃದಯದ ಸರ್ಜರಿಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿನ ಯಾನದ ಮೂಲಕ ಇಡೀ ಕಾದಂಬರಿಯು ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು, ಕಿಶೋರಬಾಬುರವರ ವಂಶಾವಳಿಯ ಬದುಕಿನ ದೃಶ್ಯಗಳು, ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಮಾರವಾಡಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಣ, ಬಂಗಾಲದ ಬರಗಾಲದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಲದ ಪರಿಸರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವಸ್ತುವು ಸಿನಿಮಾ ರೀತಿಯಂತೆ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು:

ಕಿಶೋರಬಾಬುರವರ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅವೆನ್ಯೂದ ವಿಶ್ವದಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಇವರಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತನು ಮತ್ತು ಅಮೋಲಕ ಎನ್ನುವ ಗೆಳೆಯರಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಶಾಂತನು ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರಭೋಸರ ಅನುಯಾಯಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಮೋಲಕನು ಗಾಂಧೀ ಅನುಯಾಯಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಕಿಶೋರನು ಯಾರ ಅನುಯಾಯಿಯಾಗಿರದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಶಾಂತನು

ಮಾರವಾಡಿಯಾದ ಕಿಶೋರನಿಗೆ ಮಾರವಾಡಿಗಳು ಹೇಡಿಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸರಕು ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ ಚಿಂತೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಂದರೆ ಅವರು “ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಆಡಿನ ಹಾಲು ತಂದು ಕೊಡಬಹುದು, ಚರಖಾ ನೂಲುತ್ವಾ ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿರಬಹುದಷ್ಟೇ”¹ ಎನ್ನುತ್ತಾ “ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರರು ಹುಲಿಯ ಹಾಲು ಕುಡಿದವರು”² ಎಂದು ಹಂಗಿಸುವನು.

ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಅನುಯಾಯಿಯಾದ ಅಮೋಲಕನು ಅಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ ಭೋಸರ ಅನುಯಾಯಿಯಾದ ಶಾಂತನು ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಕಿಶೋರನು ಇಬ್ಬರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಿ ಶಾಂತನುನಿನ್ನ ಮಾತೇ ಸರಿ ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ.

ಕಿಶೋರನು ತನ್ನ ಮಾವಂದಿರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ, ಅವನಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಸಣ್ಣತನ ಮತ್ತು ನೀಚತನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಯುದ್ಧದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸದೆ, ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಿಂದ ದೂರವಿದ್ದ ಕಿಶೋರನಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿತು. ಆಗ ಕಿಶೋರನ ಮಾವಂದಿರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮವಸ್ತ್ರ, ತಾಡಪತ್ರಿ, ಕಂಬಳಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀ, ನೆಹರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು, ದೇಶಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದಂತೆ ಎನ್ನುವ ಆದರ್ಶಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಳಿ ಬಿಟ್ಟಾಗ ತೂರಿಕೊಳ್ಳುವವರಾಗಿದ್ದರು.

1942 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕಾವು ಜೋರಾಗಿತ್ತು. ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಡುವಿನ ಮತಬೇಧವು ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಜಿನ್ನಾ ಅವರು 1942 ಅಗಸ್ಟ್ 16ನೇಯ ತಾರೀಖಿನಂದು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಆಕ್ಷನ್ ಡೇ' ಘೋಷಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗಿನ ಸರಕಾರವಿತ್ತು. ಬಂಗಾಲದ ಬರಗಾಲದಿಂದಾಗಿ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಸತ್ತರೆಂಬ ಆರೋಪ ಹೊತ್ತ ಅದೇ ಸುಹರಾವರ್ಧಿಯವರು ಲೀಗಿನ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. 'ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಆಕ್ಷನ್ ಡೇ' ದಿನ ಸುಹರಾವರ್ಧಿಯವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಜೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ್ದರು. ಅಂದು ನಡೆಯುವ ರ್ಯಾಲಿಯಿಂದ ಘಟಿಸಬಹುದಾದ ಭೀಕರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸುಹರಾವರ್ಧಿಯವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆಗಸ್ಟ್ 16 ರಂದು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಯುದ್ಧ ನಡೆದು

ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಸತ್ತರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಹತ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಹಿಂದೂಗಳ ಕೈ ಮೇಲಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಆಗ ಸುಹಾರಾವರ್ಧಿಯವರು ದಂಗೆ ಎದ್ದೊಡನೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಓಡಿದರು. ಇದು ಬಂಗಾಲದ ವಿಭಜನೆಗೆ ಮುದ್ರೆಯೊತ್ತಿತ್ತು. ಈ ದಂಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಿಶೋರನಿಗೆ ಹಿಂದುಮುಸ್ಲಿಮರು ಒಂದಾಗಿ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯು ಇಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. “ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹಿಂದುಮುಸ್ಲಿಮರು ಒಂದಾಗಿ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಾಗ, ಈಗ ಒಂದಾಗಿ ಬದುಕಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೇಶ ಒಡೆದು ಎರಡಾಗುವುದೇ ಸೂಕ್ತಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಆಗಲಿ” ಎಂದು ಹೇಳುವನು.

ನಂತರ ಕಿಶೋರನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ತನ್ನ ಧರ್ಮದ ರಕ್ಷಣೆ ಆತನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ತನ್ನ ಮಾವನ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ರಹಸ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಹೋದನು. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟಿಯವರು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸರು ಮುಸ್ಲಿಮರ ಪರವಾಗಿದ್ದು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದಾಗ, ಕಿಶೋರನ ರಕ್ತ ಕುದಿಯುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಅಹಿಂಸಾತ್ವ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಪ್ರೇಮವೇ ಕಾರಣ. ಆದ್ದರಿಂದ “ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಹಾಗೂ 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು' ತಮ್ಮ ಶ್ವೇತ ಪತಾಕೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಿಂದುಮುಸ್ಲಿಮರು ಒಂದೇ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಕೂಗುತ್ತ ಹೋಗುವ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.”⁴ ಮರುದಿನ ಕಿಶೋರನು ಶಾಂತಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಧರ್ಮತಲ್ಲಾಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನರು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬದಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೊಂದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕಿಶೋರನು ಅಮೋಲಕನಿಗೆ ಈ ದಿವಸದ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಕುರಿತು “ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಆಗಿ ಆಗತದೆ. ಇದು ನಿನಗ ಇವತ್ತಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾಳೆಯಾದರೂ ತಿಳಿತದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು”⁵ ಹೇಳಿದನು.

ನಂತರ “ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಹಿಂದುಮುಸ್ಲಿಮ್ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತಂತಿಯ ಜಾಳಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ 'ನೋ ಮ್ಯಾನ್ಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್' ಮಾಡಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಹಾಗೂ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದವು”⁶ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದರೂ ಕೊಲೆಸುಲಿಗೆ, ಹೊಡೆದಾಟ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆದ ಇತ್ತು. ಆಗ “ಅಮೃತ ಬಾಜಾರದ ಪತ್ರಿಕೆಯು 1947 ರ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಶೇಕಡಾ ತೊಂಭತ್ತೆಂಟುಪರೆ ಜನರು ಬಂಗಾಲದ ವಿಭಜನೆಯಾಗುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ವರದಿಯನ್ನು ನೀಡಿತು.”⁷

1947 ಅಗಸ್ಟ 14 ರಂದು ಭಾರತದ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ ಸೂರ್ಯ

ಉದಯಿಸಿದ್ದ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ತ್ರಿವರ್ಣ ದ್ವಜಗಳು ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಹರಾವರ್ಧಿಯವರ ಜೊತೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತ, ಇಡೀ ದಿನ ಚರಕಾ ನೂಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಹಿಂದು ಮುಸ್ಲೀಮರು ಒಂದೇ' 'ಜೈಹಿಂದಾ' 'ವಂದೇ ಮಾತರಂ' ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಗಳು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಘಂಟೆಗಳು ಬಾರಿಸತೊಡಗಿದವು. ಶಂಖಧ್ವನಿ ಮೊಳಗತೊಡಗಿತ್ತು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆತ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂಜಾನೆ ಹದಿನೇಳು ತೋಪುಗಳ ಗರ್ಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪೋರ್ಟ್‌ವಿಲಿಯಂ ಮೇಲೆ ಮೊದಲ ಸಲ ತ್ರಿವರ್ಣದ್ವಜ ಹಾರಾಡತೊಡಗಿತು. ಜನರು ಗಾಂಧೀಜಿ ಮತ್ತು ಸುಭಾಷಚಂದ್ರ ಭೋಸರ ಪೋಟೋವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ದಿವಸ ಸದ್ಭಾವನೆ, ಸೌಹಾರ್ದತೆ ಹಾಗೂ ಸಂತಸಗಳ ಸಮುದ್ರವೇ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುವಂತಾಗಿತ್ತು.

ಕಿಶೋರಬಾಬುರವರ ವಂಶಾವಳಿಯ ಬದುಕಿನ ದೃಶ್ಯಗಳು:

ಕಿಶೋರಬಾಬು ತಮ್ಮ ಬೈಪಾಸ್ ಸರ್ಜರಿಯ ನಂತರ ತಮ್ಮ ವಂಶಾವಳಿಯ ಬದುಕಿನ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರ ಗ್ರೇಟ್ ಫಾದರ್ 'ರಾಮ್‌ವಿಲಾಸ್‌ಬಾಬು' ಅವರ ಡೈರಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಮ್‌ವಿಲಾಸ್‌ಬಾಬು ಅವರ ಮೋಡರಹಿತ ಬಾಲ್ಯದ ಮರುಭೂಮಿಯಿಂದ ಅವರ ವಂಶಾವಳಿಯ ಕತೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ತಂದೆ ಘಮಂಡಿಲಾಲಜಿ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ವಿಮಲಾ ಹಾಗೂ ತಂಗಿಚುನಿಯಾ ಎಂಬುವವಳಿದ್ದಳು. 1863ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆ ಮತ್ತು ದಿಲ್ಲಿಯ ನಡುವೆ ರೈಲ್ವೆ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಘಮಂಡಿಲಾಲಜಿಯವರು ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್‌ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್‌ನರು ತಮ್ಮ ಜೊತೆ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇದು ರಾಮ್‌ವಿಲಾಸರ ತಾಯಿ ವಿಮಲಾಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಕೊರಳಲ್ಲಿದ್ದ ಸರವನ್ನು ತನ್ನ ಮಗನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ, ಇದು ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಿಂದ ತಂದಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಬದುಕು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ವಿವರಿಸುವಳು. “ಒಂಟಿ ಮ್ಯಾಲೆ ಸಾಮಾನು ಹೇರಿಕೊಂಡು ಅಲೆದಾಡೋ ಅಲೆಮಾರಿಗಳಿಗಿಂತ ಕೀಳ ಆಗೇದ ನಮ್ಮ ಬದುಕು, ಕನಿಷ್ಟ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಇರತಾರಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯದೊಳಗ ಅಷ್ಟೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂಗ ಹಣ ಗಳಿಸಿದರ ಏನು ಬಂತು? ಒಣ ರೊಟ್ಟಿ ತಿಂದು ಬದುಕೋದಕ್ಕೆ ಆಗದಿಲ್ಲೇನು? ಎಲ್ಲಿದೋ ಪೂರಾ ರೊಟ್ಟಿಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮನೆಯೊಳಗಿಂದ ಅರ್ಧ ರೊಟ್ಟಿ ಲೇಸು” ಎಂದು ಮಾರ್ವಾಡಿಗಳ ಬದುಕಿನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳುವಳು.

ರಾಮವಿಲಾಸನ ತಂದೆ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜ್ಯೂಟಿನ ದಲಾಲಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಜ್ಯೂಟನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಮಾರುವುದನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಣ ಗಳಿಸಿದರು. ಒಂದು ಸಲ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಹಣ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಯಿತು. ನಂತರ ಮರಳಿ ಬಂದು ಭವಾನಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರತೊಡಗಿದರು.

ಅನಂತರ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ “ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಪೂಜಾಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾಧು ಸಂತರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯತೊಡಗಿದ್ದರು. ತಾಯಿ ಈಗ ಅವರು ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಳು.” ಆದರೆ ಅವರು ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಸಹೋದರರನ್ನು ಹೋಗಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಊರಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆರೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಮವಿಲಾಸನ ತಾಯಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಂದೆಯೂ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 1890 ರಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಂಗಡಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗತೊಡಗಿತ್ತು. ರಾಮವಿಲಾಸನ ತಾಯಿ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ದುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸಿದರೆ, ಇವರ ಹೆಂಡತಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಹೋಗಲು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ರಾಮವಿಲಾಸನು ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಹೊರನಾಡಿಗೆ ಹೋಗಲು ಮತ್ತು ಅವರ ತಂದೆಯಿಂದಾಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು.

ರಾಮವಿಲಾಸನು ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವನ ತಂದೆಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ ಅದೇ ನಾಡಿನವರಾದ ಸೇಠ ನಾತ್ಯಾರಾಮನ ಅಡತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಶ್ರಯ ದೊರೆತಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ರೋಡಿನ ತಿರುವಿನಲ್ಲಿರುವ ರಘು ಪಾನ್ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಸಲಾಲನ ಗೆಳೆತನವಾಗುವುದು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಬಂದ ಉದ್ದೇಶವು ಹಣಗಳಿಸುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆಗಾಗಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದರು.

ನಂತರ ತನ್ನ ಅಡತಿಯ ಯಾರದೋ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಸಾಹೇಬರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಜ್ಯೂಟಿನ ದಲಾಲಿ ಮಾಡುವ 'ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಆಂಡ್ ಕಂಪನಿ' ಎಂಬುದೊಂದು ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಆಗ ರಾಮವಿಲಾಸನು ತನ್ನ ತಂದೆ ಕೊಟ್ಟ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಿಪಾಯಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್‌ನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದನು. ಅವನನ್ನು ಕಂಡ ಸಾಹೇಬರು ನಕ್ಕು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ “ನಾನು ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಸಾಹೇಬರ ಮಗ. ನೀನು ಡಿಸ್‌ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಗಬೇಡ. ಡೆಕ್ ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಫಾದರ್ ನಿನ್ನ ಫಾದರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ

ಫಾದರ್ ನಮ್ಮ ಫಾದರ್ ಲೈಫ್ ಸೇವ್ ಮಾಡಿದ್ದು. ಅವಿಗೆ ತುಂಬಾ ಚಿಂತೆ ಇತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅಂತಾ. ನೀನು ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಿಷಿ ಹೇಳಕ್ಕೆ ಆಗಲ್ಲ”¹⁰ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಾಮ ವಿಲಾಸನನ್ನು ಅಂದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ರಾಮವಿಲಾಸನು ಗೋಣಿ ಪಾಟಿನ ದಲಾಲಿ ಮತ್ತು ಜ್ಯೂಟ್ ಪ್ರೆಸ್ಸುಗಳ ದಲಾಲಿಯನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. 'ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಆಂಡ್ ಕಂಪನಿ'ಗೆ ಗೋಣಿ ಪಾಟನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಬಂಗಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಿತ್ರ ಬಾಬು ಅವರ ನಿಧನದ ನಂತರ ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರಾಮವಿಲಾಸರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯ ಬೆನಿಯನ್ ಎಂದು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಒಂದು ದಿನ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ನರು ರಾಮವಿಲಾಸನಿಗೆ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವನು. ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದವಳಾದ ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯೆ. ನನ್ನ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ತಾಯಿ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನನ್ನನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಬಂಗಾಲದ ವಿಭಜನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಆಂದೋಲನದ ದಿನಗಳವು. 15 ವರ್ಷದ ಮಗ ಕೇಧಾರನು 'ಲಾರ್ಡ್‌ಕರ್ಜನ್'ರ ವಿರುದ್ಧ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಟೌನ್‌ಹಾಲ್ ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬೃಹತ್ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದು ರಾಮವಿಲಾಸನಿಗೆ ಆತಂಕವಾಗಿತ್ತು. ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್‌ರ ಮಾತಿನಂತೆ ಕೇಧಾರನನ್ನು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಿಂದ ಭಿವಾನಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ತನ್ನ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಂದ ದೂರ ಇಡಲಾಯಿತು.

ಆಗ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಸಾಹೇಬರು “ನೀನು ಅವನನ್ನು ತಡೆಯಲು ಟ್ರೈ ಮಾಡಿದರೆ ಆತ ಟೆರಿಸ್ಟ್ ಆಗತಾನೆ”¹¹ “ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಭಾರ ತಲೆ ಮ್ಯಾಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ತಾನೇ ದಾರಿಗೆ ಬರತಾನೆ”¹² ಅವನಿಗೆ ನೀನು ಮದುವೆ ಮಾಡು. ಭಿವಾನಿಯಲ್ಲಿ ಆತನು ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ನೀನು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲೇ ಇರು ಎಂದರು.

ಕೇಧಾರನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಧ್ಯಾಪಕನನ್ನು ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್‌ರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಬೇರೆಡೆ ಕಳಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಮವಿಲಾಸನು ಕೇಧಾರನಿಗೆ “ಭಿವಾನಿಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಮಾರವಾಡಿ ಸ್ಕೂಲಿನ ನಾಲ್ಕಾರು ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಆಶ್ರಮ ತೆರೆಯಲು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.”¹³ ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ಬಾಲವಿಧವೆ ತಂಗಿ ಚುನಿಯಾಗೆ ದಾನಧರ್ಮ ಮಾಡಲು ಹಣವನ್ನು ನೀಡಿದನು.

ಕೇಧಾರನು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ 1911 ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಾಮ್ರಾಟ ಪಂಚಮ ಜಾರ್ಜ್‌ರ ದರಬಾರಿನ ಉತ್ತಮ ನೋಡಲು ಹೋದ ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದನು. ಇದರಿಂದ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್

ಸಾಹೇಬರ ಮುಂದೆ ರಾಮವಿಲಾಸನು ಹುಚ್ಚನಂತಾಗಿದ್ದ. ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್‌ರು ಈ ಪತ್ರ ನಿನಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದುಬಿಡು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಭವಾನಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಲೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಕೇಧಾರನಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್‌ರು ಲಿವರ್ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದುದರಿಂದ ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಿಂದ ಹೊರಹೋಗಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸ್ ಕಮೀಷನರಾದ ಟ್ಯಾಗರ್‌ಸನ್ ಪರಿಚಯವಾಗಿತ್ತು. ಕೇಧಾರನು ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಟ್ಯಾಗರ್‌ಸನ್ ಮತ್ತು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಸ್ನೇಹದ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. “ಟ್ಯಾಗರ್‌ಸನ್ ಅದಾನಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆಯ, ಮನುಷ್ಯ ಅಲ್ಲ ಅವ. ಮನುಷ್ಯರ ರಕ್ತ ಕುಡಿಯೋ ರಾಕ್ಸಸ್, ನೀವು ನಾನು ಮತ್ತೆ ಟ್ಯಾಗರ್‌ಸನ್ ಈ ಇಬ್ಬರೊಳಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಆರಿಸಿಕೋಬೇಕು”¹⁴ ಎಂದು ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ರಾಮವಿಲಾಸನು ತನ್ನ ಮತ್ತು ಮಗನ ಬಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಕೇಧಾರನು ತನ್ನ ತಾಯಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ತಂದೆಮಗನ ಮಾತುಕತೆಯೇ ಕೊನೆಯದಾಗಿತ್ತು. ಕೇಧಾರನು ತನ್ನ ತಾಯಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವನೂ ತೀರಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ತನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತ ಹದಿನೈದು ಹಾಗೂ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲ ಸಲ ಯೋಚಿಸಿದನು. ಕಳೆದು ಹೋದ ಸಮಯ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸು ತಿರುಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನೋವಿನಿಂದ “ಟ್ಯಾಗರ್‌ಸನ್ ಪುತ್ರವಿಯೋಗದ ಅನುಕಂಪ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಬಂದಾಗ ರಾಮವಿಲಾಸನು ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿಕೊತ್ತಿದ್ದನು.”¹⁵

ಕಿಶೋರಬಾಬು ಅವರ ತಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಖಿನ್ನತೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ತಂದೆ ಕೇಧಾರಬಾಬು ಅವರ ಅಕಾಲಿಕ ಮರಣ ಹಾಗೂ ಅಜ್ಜ ರಾಮವಿಲಾಸಬಾಬು ಅವರ ಮರಣದ ನಂತರ ಹಾಗಾಗಿದ್ದರೆಂದು ತಾಯಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದು ದಿನ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದಾಗಿ ತಂದೆಯು ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಇದರ ಆಘಾತವು ಕಿಶೋರನ ಅಣ್ಣನಾದ ಲಲಿತಣ್ಣನ ಮೇಲಾಗಿತ್ತು. ಲಲಿತಣ್ಣ ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲೇ ತಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದ. ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸವಿದ್ದರೆ ಕಿಶೋರನೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಮನೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಿಶೋರನಿಗೆ ರೂಢಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಕಿಶೋರನು ಶಾಂತನು ಮತ್ತು ಅಮೋಲಕನಂತೆ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರ

ಏನಾಗಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸದೆ, ಮಾವಂದಿರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಕಾರಣ ಮಾವಂದಿರು ತಾಯಿಗೆ ತಿಂಗಳ ಖರ್ಚಿಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಳಿಗೆ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ 500 ತೊಲಿ ಬಂಗಾರ ಮಾರಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಅವಳಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಹಣವು ಅಣ್ಣ ಲಲಿತನ ಚಿಕ್ಕಿತ್ತಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದವು.

ಕಿಶೋರನು ಮಾವಂದಿರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಸಣ್ಣತನ ಹಾಗೂ ನೀಚತನಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದ. ಅವರು ಯಾವುದೇ ದೇಶ, ಸಮಾಜ, ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸದೆ, ತಮ್ಮ ಲಾಭದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಯುರೋಪಿನ ಯುದ್ಧ ನಿಲ್ಲಬಾರದು, ಇದರಿಂದ ತಮಗೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ಲಾಭವಾಗುವುದೆಂದು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕಿಶೋರನಿಗೆ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ 1947 ಜುಲೈ 15 ರಂದು ಸರೋಜಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರು. ನಂತರ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆಯಿತು. ಮನೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದನು.

ಕಿಶೋರನು ಹ್ಯಾರಿಸನ್ ರೋಡಿನ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿದ್ದ. ಆತನೇ ಜ್ಯೂಟ್ ಮಿಲ್ಲಿನ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳ ಸಪ್ಲಾಯ್ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ, ಬದುಕುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ಅದರಂತೆ ಕಿಶೋರಬಾಬುರವರು ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ನಡೆದೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ತಾಯಿ, ಅತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಂಡತಿ ಒಟ್ಟು ಏಳು ಜೀವಗಳ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಸಾಗಿದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯು ಒಂದೊಂದು ಪೈಸೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಯಾವಾಗಲೂ ಧೈರ್ಯತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕಿಶೋರ ಅವರ ತಾಯಿ ಕಿಶೋರನಿಗೆ “ಮಗು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಚಂಚಲೆ. ಸಂಪತ್ತನ್ನ ಮತ್ತೆ ಗಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಹೋದರ ತಿರುಗಿ ಬರೋದಿಲ್ಲವು”¹⁶ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕಿಶೋರ ಎಂದೂ ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಕಿಶೋರಬಾಬು ಅವರು ತನ್ನ ಐದು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಓದಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗೆಲಿತಿಯರ ಮನೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಐದು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ತನ್ನ ಮಗನ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ ಸೊಸೆಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದರು. ಅವರ ಸೊಸೆಯು ತನ್ನ ಗಂಡನ ಜೊತೆಯ

ಜಗಳಿಂದಾಗಿ ಪಾರಾವನ್ನು ನುಂಗಿದ ವಿಷಯವು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಬಹಳ ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುವರು.

ಕಿಶೋರಬಾಬು ಯಾವ ಮನೆತನವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಸವೆಸಿದ್ದರೋ ಆ ಮನೆತನದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಗೆದ್ದಿಲು ಹತ್ತಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಇದು ಯಾವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಾದರೂ ಬಿದ್ದು ಮಣ್ಣಾಗಬಹುದೆನಿಸಿತು. “ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ಅವರ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸಲ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಅವರ ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಶೇಕಡಾ ತೊಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಬೈಪಾಸ್ ಆಪರೇಶನ್ ಮಾಡಿಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾಯಿತು.”¹⁷

ಬೈಪಾಸ್ ಸರ್ಜರಿಯ ನಂತರ ಕಿಶೋರಬಾಬು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ವರ್ತನೆಗಳು ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಅವರ ಪತ್ನಿಗೆ ಗಾಬರಿ ತರಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಅವಳು ಪಂಡಿತರು, ವಾಸ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ವೈದ್ಯ ಮುಂತಾದವರ ಮೊರೆಹೋದಳು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಾಂತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ 'ಭಾಗವತ' ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಕಿಶೋರನು 'ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ' ಪುಸ್ತಕವೊಂದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ, ಪಠನ ಮತ್ತು ಮನನ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಗೀತಾದ ಮೇಲೆ ಬರೆಯತೊಡಗಿದರು. ಅವರ ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಯಿಂದಾಗಿ ಪತ್ನಿ, ಮಗಸೊಸೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅಳಿಯಂದಿರು ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು.

ಬಹಳ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಜನಿಸಿದ ತಮ್ಮ ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೆ ತನ್ನ ಮುತ್ತಜ್ಜನಾದ ರಾಮವಿಲಾಸರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹಠಹಿಡಿದರು. ಪತ್ನಿಯ ವಿರೋಧವಿದ್ದರೂ, ಮಗ ಆ ಮುಗ್ಧತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು. ನಂತರ ಅವರ ಸಂಸಾರವು ಸುಖಕರವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸತೊಡಗಿತು.

ಬಂಗಾಲದ ಮಾರವಾಡಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ:

ಲೇಖಕರು ಬಂಗಾಳದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಮಾರವಾಡಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಂಗಾಳವು ಎರಡು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ನಾಡಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರುಭೂಮಿಯ ಮರಳು ಗಾಡಿನಿಂದ ಬಂದ ಮಾರವಾಡಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಎರಡನೆಯದು ಬಂಗಾಲದ ಸಸ್ಯ ಶ್ಯಾಮಲ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದದ್ದು.

ಮಾರವಾಡಿ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುವುದು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಜೋಪಾನ ಮಾಡುವುದು. ಆದರೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಯ ಹೊರಗಡೆ ದುಡಿದು, ಮನೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಸಲ ದೇಶಾವರಿ ದುಡಿಯಲು ಹೋದವರು ಐದು, ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಊರಿಗೆ ವಾಪಾಸ ಬಂದಾಗ ಅನೇಕ ಅವಾಂತರ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದು ಹೋಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಮಾರವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಹೊರ ಹೋಗಿ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರೆ, ಕೆಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಾವೇ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾರವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸುವುದು ತೀರ ವಿರಳವಾಗಿತ್ತು. ಕಿಶೋರಬಾಬು ಅವರು ತಮ್ಮ ಐದು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರು ಎಂದೂ ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಾರವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಸೂತಿ ಹೆಣೆದ ಭಾರವಾದ ದಪ್ಪ ಓಡಣಿ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡೇ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಇದನ್ನು ಬಿಡುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಿಶೋರವರು “ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಗೆ ಕುಂಕುಮ, ಮೂಗುಬಟ್ಟು, ಪೈಜಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಲು ಸಹ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೂಗುಗಳನ್ನು ಚುಚ್ಚಿಸಲಿಲ್ಲ.”¹⁸ ಸಮಾಜದ ವಾಸ್ತವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಕಿಶೋರವರ ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಬಂಗಾಲದ ಬರಗಾಲದ ಸನ್ನಿವೇಶ:

ಬಂಗಾಲವು ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಾಡಾಗಿದ್ದರೂ, ಅಷ್ಟೇ ಬಡತನದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ನಾಡಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಮಾವಂದಿರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಕಿಶೋರನಿಗೆ ಬರಗಾಲದ ಪರಿವೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಮೋಲಕನು ಕಿಶೋರನಿಗೆ ಬಂಗಾಲದ ನಿಜವಾದ ಬರಗಾಲ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಕಲಕತ್ತೆಯ ಬೀದಿಯೊಳಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡೋ ಜನರು ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. “ಬಂಗಾಲದ ಹಳ್ಳಿಯೊಳಗಿನ ಜನರ ಹತ್ತಿರ ತಿನ್ನೋದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರೆ ಪಡಗ ಮಾರಿ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಊಟಾ ಮಾಡ್ಯಾರಂತೆ. ಹಸಿವಿ ಅವರ ಕರಳನ್ನು ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಹುಡುಗಿಯರು ತಮ್ಮನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡಾರು.....ಈ ಹಸಿವಿ ಹಿಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ, ಹೆಂಡತಿಗೆ ಗಂಡ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುದುಕರಾದ ತಂದೆತಾಯಿ, ಅಷ್ಟ ಯಾಕ ತಂದೆ

ತಾಯಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಮಾರಾಟದ ವಸ್ತು ಆಗಿ ಬಿಡತಾರ”¹⁹ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಕಿಶೋರನು ಪ್ರತಿದಿನ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅಮೋಲಕ ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡಿ ಸಮಾಜದ ಬಡತನದ ನಿರ್ದರ್ಶನವನ್ನು ಕಿಶೋರನಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಯುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಬರಗಾಲದ ಲಾಭ ಪಡೆದು ಹಣ ಗಳಿಸುವವರನ್ನು ಕಂಡ ಕಿಶೋರನು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನೇ ಮನುಷ್ಯನಿಗಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದನೆಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹ. ಏನೇ ಆದರೂ ಸಾಯುವುದು ಮನುಷ್ಯನೇ. ಬರಗಾಲ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಬರಗಾಲ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬರಗಾಲದ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಂಗಾಲದ ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿತ್ರಣ:

ಬಂಗಾಲವು ಇತಿಹಾಸ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತೆ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಲೇಖಕರು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರದೇಶ. ಅಶ್ವತ್ಥ, ಆಲ, ಬೇವು, ತೇಗ, ಮತ್ತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಮರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ, ಬೋರೆ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು, ಸೆಜ್ಜೆಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ತೊನೆದಾಡುವ ಪೈರಿನ ಹಸಿರು, ಹನ್ನೆರಡೂ ತಿಂಗಳೂ ಮಾಸದ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕೇವಲ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡ ಮೋಡಗಳು ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದವು ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ 'ಕಲಿಕತೆ: ವ್ಹಾಯಾ ಬೈಪಾಸ್' ಕಾದಂಬರಿಯು ಕಾಲಾವಧಿ, ವಸ್ತು, ವಿಷಯ ವಿವರಗಳೆಲ್ಲದರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಅದ್ಭುತವಾದ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾದ ತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಸಫಲತೆ ಕಂಡಿದೆ. ಇದರ ಅನುವಾದದ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಕುರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆ, ಪರಿಣತಿ, ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಶಕ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

1. ಧರಣೇಂದ್ರ ಕುರಕುರಿ, (2010), ಕಲಿಕತೆ: ವ್ಹಾಯಾ ಬೈಪಾಸ್ (ಅಲಕಾ ಸರಾವಗಿ ಅವರ ಹಿಂದಿ ಕಾದಂಬರಿ), ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ನವದೆಹಲಿ, ಪು.ಸಂ. 3
2. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 4
3. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 188
4. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 190
5. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 191
6. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 192
7. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 192
8. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 32
9. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 35
10. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 41
11. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 54
12. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 54
13. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 55
14. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 57
15. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 58-59
16. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 221
17. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 224
18. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 222
19. ಅದೇ, ಪು.ಸಂ. 159

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಧರಣೇಂದ್ರ ಕುರಕುರಿ, (2010), ಕಲಿಕತೆ: ವ್ಹಾಯಾ ಬೈಪಾಸ್ (ಅಲಕಾ ಸರಾವಗಿ ಅವರ ಹಿಂದಿ ಕಾದಂಬರಿ), ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ನವದೆಹಲಿ.
2. ಧರಣೇಂದ್ರ ಕುರಕುರಿ, (1983), ನಾವು ಮೆಚ್ಚಿದ ಹಿಂದಿ ಕಥೆಗಳು, ಪೆರಿಯಾರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಧಾರವಾಡ.
3. ಧರಣೇಂದ್ರ ಕುರಕುರಿ, (2019), ಮೋಹನದಾಸ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ನವದೆಹಲಿ.
4. ಪ್ರಧಾನ ಗುರುದತ್ತ, (2012), ಭಾಷಾಂತರ ಕಲೆ, ಸಪ್ನಾ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
5. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, (2006), ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರೂಪಗಳು, ಪ್ರಸಾರಂಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.